

Svenske og bornholmske Folkedanse

I. Svenske Folkedanse.

Man maa lade vort Broderfolk, Svenskerne, at de holder det fra Fædrene nedarvede højt i Ære. Denne Sans for det oprindelig ægte, Svenske, skabte Skansen i Stockholm, der skal være noget aldeles enestaaende i sin Art.

Denne Sans gav ogsaa Stødet til den Gennemsøgning af alle svenske Bygder og Trakter i og udenfor svensk Landomraade, helt ovre i Norge og Finland og andre Steder, hvor Svenskerne i et nogenlunde stort Antal opholdt sig, for at samle de urgamle svenske Folkedanse paa Aastedet til nøjere Sigtning og Bearbejdning derhjemme i Upsala og Stockholm.

Denne Søgen og Samlen af svenske Folkedanse er, skønt den stadig fortsættes med stor Iver den Dag i Dag, ikke af helt ny Dato. Allerede Aar 1842 udgav konstnären Arvidsson „Svenska Forn-sånger“, som blandt andet indeholdt saa prægtige Ting som dans leken Väva Vadmal. Hans Arbejde blev fortsat af Selskabet „Svenska Folkdansens Vänner“ i Stockholm, der i Aaret 1897 udgav 16 svenske Folkedanse under Navnet „Lekstugan.“ Dette Arbejde er senere fortsat af „Svenska Ungdomsringen för Bygdekultur“, der for et Par Aar siden udgav „Svenska Folkdansar“, som indeholder de 16 Danse fra Lekstugan suppleret med 12 nye, altsaa ialt 28.

Medens Lekstugan var meget kortfattet i Beskrivelsen af Dansene og absolut intet indeholdt om disses Historie, er Dansene i Ud-gaven „Svenska Folkdansar“ meget omhyggeligt beskrevne, saa Folk med blot nogle Forudsætninger paa dette Omraade vil kunne indøve en hvilken som helst Dans i Samlingen.

Interessant og fornøjeligt er det, at det har lykkedes svenske Granskere at opspore enkelte af Dansenes Oprindelse, Hjemsted og Historie, samt det Gøremaal eller den Satire, de er et Udtryk for.

Da der i Allinge-Sandvig i Aarenes Løb er indøvet mindst 14 svenske Folkedanse, som er fremvist forskellige Steder paa vor Fødeø, og „Sagostundens Lekstuga“ 2 Aar i Træk har holdt Opvisning i svenske Folkedanse herovre, tør det vel antages, at en Del Læsere af nærværende Blad efter at have set Dansene udført paa Scene eller Grønsværet har faaet saa meget tilovers for disse, at nogle historiske Oplysninger vedrørende de mest kendte Danse og Danselege tør paaregne i hvert Fald nogen Interesse.

Väva Vadmal.

Af alle gamle Folkedanse er ingen mere kendt og almindelig udbredt i Sverige end denne, men det har vist sig umuligt at fastslaa dens Hjemsted nøjagtigt. Da den afbilder den ældgamle Hjemmesløj: Vadmalsvävningen, er den over det ganske Land blevet udført med stor Glæde af saavel gamle som unge, der har fundet noget af sig selv og sit udtrykt i den. Melodien mener man stammer enten fra Skaane eller fra Östergötland.

Oxdansen eller djäknedansen.

Denne gamle Degnedans nedstammer fra Karlstad Gymnasium. En forhenværende Elev derfra, Professor Gottfrid Kallstenius, har optegnet den til Skansen. Den bør udføres gammel Degnedragt: Knæbukser, Degnekappe med Læderbælte, og meget bredskygget Filt-hat.

Ved Slutningen af forrige Aarhundrede blev den meget danset i og ved Landskrona, rimligvis

indført dertil af en eller anden studerende fra Karlstad. Det menes, at Dansen har haft indtil 48 Ture, alt efter de dansendes Evne til at finde paa nye Variationer.

Navnet Oxdans er fremkommet paa følgende Maade: De studerende af Bondeæt blev ringeagtede af Herremandssønnerne og kaldtes i Almindelighed Oxer; dog kunde det ske, at de fik Lov til at fremvise Dansene til Herremandssønnernes Forlystelse. Den viser, naar der begyndes med 1. Tur, hvorledes et Par Karle fra at være gode Venner arbejder sig hidsigere og hidsigere for til sidst at ende med at ørfila hinanden (give hinanden Ørefigner); men begyndes Dansen med sidste og endes med 1. Tur, viser den, hvorledes Bondesønnerne ved den finere Omgang med Herremandssønnerne lidt efter lidt af-tilslibes, saa der bliver velopdragne og dannede Mænd af dem.

Tantoli.

Denne smukke Pardans, hvor Kavaljerne ved Slutningen af hver Tur løfter sin Dame med legende Lethed højt op over sit Hoved og snurrer rundt med hende i denne Stilling visende sin Spændstighed og Muskelkraft, har sin Hjemstav i de svenske Bygder i „de tusind Sjøers Land“ (Finland).

Halling.

Hallingen danses af 2 Kavaljerer ligesom Oxdansen.

Man har fulgt denne Dans's Spor lige til Hallingdalen i Norge. Herfra er den indvandret til Värmland omkring Aar 1750; men paavirket af svensk og finsk Kultur er den i vore Dage næsten ikke til at genkende. I Norge danses den af kun een Person. De slaviske Siddetrin i Dansen menes at stamme fra

Finnefolket i de store Värmlands-skove.

I Beskrivelsen af denne Dans har vi et slaaende Bevis for den Umage, Svenskerne gør sig for at opspore en Dans's Oprindelse og hvilke Forandringer, den har gennemgaaet i Aarhundredernes Løb.

Skrälåt.

Dansen er beskrevet af F. Dahlgren og fremvistes første Gang paa Skansen af et Hold Värmlän-ninger. Den stammer fra västre Värmland; thi en Del Ture ligner

Bornholmsk Rod at blive bevarede for Efterslægten.

Der var, efter hvad der fra bedste Kilde er blevet mig meddelt, stærkt paa Tale at indflette en gammel bornholmsk Dans i den nylig med saa meget Bifald spillede bornholmske Komædie „Jarter Dama.“ Ja, hvorfor gjorde man dog ikke det? Der var smukke Danse nok at vælge imellem, og skønt jeg ikke saa Komædien, kan jeg ikke tænke mig andet, end at den maatte naturligt kunne indpasses et eller andet Sted i Stykket. Og hvilken Ære for vedkommende Dans. Den vilde med eet Slag blevet kendt ud over Øen; og forstaar jeg den bornholmske Ungdom ret, skulde den nok med alle Sanser aabne mærket sig Ture og Trin og gjort den efter derhjemme.

Følgende bornholmske Danse, hvoraf de fleste nok har Aarhundreders Hævd, er nu taget op og indøvet i Allinge-Sandvig:

1. Sjiinmyra-Valsen.
2. Ryskjerketurn.
3. Bromlan.
4. Ståsturn.
5. Harmen Bosses.
6. Bordajnsijn.
7. Tropturn.
8. Tante-lett.
9. Kontra-Mollevet.
10. Kaperullika.
11. Rygggjaturn.
12. Krysturn.
13. La-tem-pett.
14. Skotsk Kadrlilja.
15. Kjærlighed forudan Strømper.

Enhver Bornholmer ved eller burde vide, at Hr. Kantor Johansen har samlet en Del Tekster og Melodier til vore gamle Danse. Dette gælder Danse som Sjiinmyra-Valsen, Ryskjerketurn, Bromlan, Ståsturn, Bordajnsijn og Kjælaflikka-raturn. Samtidig med Indøvelse af Dansene, bør man altid lære Eleverne disse Tekster og helst lade

dem synge Teksten under Dansen. Dette lader sig let gøre med voksne, derimod faar man vanskeligt Børn til at danse og synge samtidig, dels finder disse det for anstrængende, og dels mangler de Forstaaelse af, at hver enkelt maa gøre sin Pligt for Helhedsvirkningens Skyld. Især Danse som Sjiinmyra-Valsen og Ryskjerketurn kommer først til sin fulde Ret, naar der synges til dem, ja, Sjiinmyra-Valsen maa man heller lade ganske ligge, hvis man ikke synger den smukke og fornøjelige Duet-Tekst samtidig, thi uden denne er Dansen ribbet for sin Skønhed.

II. Bornholmske Folkedanse

Det er ulige vanskeligere at skrive om de bornholmske end om de svenske Folkedanse; thi der findes mig bekendt ingen skrevne eller trykte Kildeskrifter at holde sig til. Man ser dem aldrig omtalt i noget bornholmsk Værk, naar lige undtages, at Navnet paa en Dans nævnes ganske i Forbigaaende, og dog fortjener de i lige saa høj Grad som meget andet af

Sjiinmyra-Valsen og Ryskjerketurn er

Pardanse.

det vil sige hvert Par danser for sig uden mindste Vekselvirkning med de øvrige dansende.

Bromlan, Ståsturn, Harmen-Bosses, Bordajnsijn, Tante-lett og Krysturn er

Opstilledanse.

de dansende staar vendt mod hverandre paa 2 fra Fronten set vinkelrette Linier. Herrerne danner som oftest den højre Linie fra Fronten set, og Damerne den venstre.

Fronten er altid det Sted, hvor Spillemanden har sin Plads.

At flere af disse Opstilledanse er meget gamle, er sikkert nok. Omkring 1830-Tallet holdt Danse som Hopsa, Galop, Polka, Vals, Mazurka o. s. v. deres Indtog i Danmark, fortæller Troels Lund i: „Dagligt Liv i Norden i det 16. Aarhundrede“, og afløste efterhaanden over hele Danmark de gamle Folkedanse. Dette stemmer godt med, hvad en nu 80-aarig Mand har fortalt mig om den Ting. Ogsaa her paa Bornholm afløstes vore gamle smukke Selskabsdanse lidt efter lidt af disse fra Polen, Østrig og Frankrig importerede Pardanse; men heldigvis blev de gamle dog af og til danset ved Høst- og Julegilder og derved holdt i Live.

Der findes ikke i Opstilledansene nogen som helst Dansen, hvis man ved Dansforstaar noget med „Rundtenom“ i. Svenskerne vilde uden Tvivl kaldt dem dansleke.

Alle Opstilledansene er nøjagtig ens af Bygning, og naar uøvede, som mener at kunne dem, alligevel hurtigt kører sig fast og kludrer, er det, fordi de ikke har haft Øje for eller forstaaet den ufravigelige Lov, der gaar gennem dem. Denne Lov dannes som et fast Skelet i Dansen, hvorom Variati-

oner i Trin, Kædefatninger, Haandgreb o. s. v. naturligt slynger sig.

Altsaa, har man fattet Loven, der gaar gennem een Opstilledans, har man fattet den i dem alle.

Man tør vist slaa fast, at den bornholmske Opstilledans er rundet af ren bornholmsk Rod, og f. Eks. slet ikke har modtaget noget til Laans fra Sverige; thi intet i de udgivne svenske Folkedanse minder i mindste Maade om Lighed med vore Opstilledanse.

Hr. Skovrider Lorenzen, Himmerland, der har gjort et banebrydende Arbejde med at samle himmerlandske Almuedanse, og

som gav en Opvisning sidste Sommer i Ræbild Bakker, skal være af samme Mening, skønt han vistnok kun kender „Harmen Bosses“. Kontra-Mollevet, Tropturn, Kapellika, Ryjggjatur, Skotsk-Kvadille og Kjærlighed forudan Strømper er alle

Kvadilledanse.

La-tem-pest staar som noget for sig selv. Der skal nemlig 6 Par til at danse den, medens Kvadilledanse dances af 4 Par, og Opstilledansene af et ubegrænset Antal Par. Det er ogsaa den eneste mig bekendt Dans, hvo der dannes Port. Navnet lyder noget Fransk, og en ældre Mand, som i mange Aar har haft Kendskab til Musikken i og spillet de bornholmske Danse, mener den er af udenlandsk Oprindelse. Hans Begrundelse for denne Opfattelse synes mig dog noget svag, og ved at gennemgaa Arild Kures, Andris Sonnes og Gelius Linds Nodebøger, der er meget gamle, har det vist sig, at den har haft Borgerret paa Bornholm i et saadant Spand af Aar, at det nok kan forsvares at indrullere dem mellem de bornholmske Danse.

La-tem-pest er en smuk og livlig Dans, og navnlig er det Parti af den, hvor der dannes en stor Mølle i Midten og en lille Mølle i hver af de 4 Hjørner af sjælden Skønhedsvirkning.

Lad være, at Kontra-Mollevet er den mest stilfulde af de bornholmske Kvadilledanse, den mest gratiøse og formskønne, saa bærer vel nok Ryjggjatur Prisen, naar det gælder det overstadig muntre, det lunegode, skælske; men den bør ligesom Skrålåt udføres noga, og navnlig maa man paase, at Ryggene klaskes sammen samtidig, og ikke et Øjeblik før Musikken angiver. I det hele taget er det en Selvfølge, at al Indøvelse maa foretages med Kyndighed, og alt Jaskeri bandyses.

Efter denne korte og mangelfulde Gennemgang af enkelte af vore Danse, kunde jeg ønske, at Mænd, særlig paa Syd- og Østlandet, hvor jeg forudsætter, at vort Sprog er bedst bevaret, Sanserne for vor Hjemstavnskultur mest levende, Glæden over at være Bornholmer størst, og det bornholmske Blod mest ublandet, vilde lægge et Arbejde ind paa Bevarelsen af vore gamle, bornholmske Danse.

H. P. KOEFOED.

Aarets Motto.

Lad os spise mindre og drikke Vand, saa løses Krisen i Danmarks Land.

Gid de, som har Forstand og styre skal vort Land, en sund og hurtig Hjerne faar, det trænges der til i det nye Aar,

Lad Aaret bringe ondt og godt — vær sund, vær tro

i stort og smaat. Brug Tid og Penge med Forstand, saa kommer Lykken til vort Land.

Gid Aaret maa tegne en Have smuk, hvor Dagen staar kvæget af Arbejdets Dug hvor alting sig ranker i Fred og med Flid — da kommer til Danmark den ventede Tid.

En Dansker fryser ved sit Arbejd, sveder ved sin Mad og Frugt og Fisk han vrager for Flæsk og Øl fra Fad. Naar det engang bli'r omvendt, er Sagen godt igang, da bli'r vor Nytaarsklage vendt om til Nytaarssang.

Yd mere, kræv mindre. Stræv mere, nyd mindre Daad for Ord til Landets Helse, Raad for Jord til Landbrugs Frelse.

Staar vi Stand imod Stand, forarmer vi vort Land. vis vi bærer i Flok, ver Danmark os nok

Ved Byrådsrådet

i Gaar Aftes ekspederedes en Række Efterretningssager.

Fraværende: Emil Andersen og Jørgen Jørgensen.

Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende en Klage fra Bygningskommissionen om, at der i Arthur Holms Hus findes en Bræddevæg, der staar for nær Skorstenen. Ministeriets Skrivelse gaar ud paa, at Forholdet er ulovligt og skal ændres.

EDV. HOLM mener at der i de Huse, der er bygget i de sidste 35 Aar i Kommunen findes lignende Forhold. Hertil slutter CHR. LIND sig.

EMIL HOLM synes det er mærkeligt at netop dette Forhold skal paatales af Bygningskommissionen.

ALF. P. tror det er Brandinspektøren, der har rejst Sagen og ikke Kommissionen.

BORG. antager der foreligger en Fejltagelse fra Ministeriet paa Grund af manglende Oplysninger. Bekræfter, at det er Brandinspektøren, der har rejst Sagen.

Det vedtoges at overlade Sagen til Bygningskommissionen til videre Foranstaltning.

Byrådet foreslog i sin Tid Amtet at deltage i Udgifterne til Forbedring af Vejen mellem Sandvig og Hammershus. Amtet vil intet Tilskud yde i Penge; men stille Amtets Tromle, Tjæremaskine og teknisk Assistance til Raadighed. ALF. PEDERSEN synes ikke, man kan modtage Amtets Tilbud; men Kommunen maa lade Vejen ligge som den er.

Dette vedtoges.

Allinge-Sandvig Hjelpekasse søger om en Bevilling paa 4.000 Kr.

EMIL HOLM er klar over, at man maa imødekomme Andragendet, da man nødig skulde have Folk paa Fattigvæsenet.

EDV. HOLM kunde tænke sig at nøjes med det halve foreløbig.

BORG. siger at Arbejdsløsheden har været permanent her i Kommunen siden 1914—15 og begrundet iøvrigt paa det bedste, at Andragendet bevilges. Mener ikke de 4.000 Kr. vil strække til Regnskabsaaret ud.

VALDM. OLSEN slutter sig til Borgmesteren. De der har opbrugt deres Arbejdsløshedskasse, maa have Hjælp nogetsteds fra.

ALF. PEDERSEN havde egentlig ventet, at Hjelpekassens Bestyrelse var kommet tidligere.

Ved 1. Behandling vedtoges det at bevilge de 4.000 Kr.

Beboerne i Landdistriktet søgte om Fritagelse for Hundeafgift.

TH. HANSEN synes, der burde tages noget Hensyn, da disse Mennesker ikke fik Del i alle Kommunens Goder.

EMIL HOLM sluttede sig hertil.

Det viser sig, at der en Del Steder slet ikke er opkrævet Hundeafgift. Der maa være ens Ret for alle.

ALFRED PEDERSEN synes, at den Skattelettelse disse Beboere har, opvejer ganske de Goder, de maa give Afkald paa.

BORG. mener ikke Kommunen skal give Afkald paa denne Indtægt.

Afstemningen gav følgende Resultat; 3 stemte for Fritagelse, 5 imod. Kunde altsaa ikke bevilges.

Dørene lukkes.

Før reddede Køer og Grise vort Land, lad os vise at Folket ogsaa kan.

Ej Ordkløveri, men Hammerslag skal følge Aaret fra første Dag.

En fremragende Industrimand.

Den 14. Januar fylder Direktør for De forenede Bryggerier Benny Dessau 60 Aar. Han er født i Horsens, hvorfra han tog Preliminæreksamen. Derefter fik han sin Handelsuddannelse i København, Hamborg og London, blev Prokurist for Tuborgs Fabriker i 1891 og Direktør tre Aar senere. Fra 1899 har han tillige været administrerende Direktør for De forenede Bryggerier. Han er Formand for Bryggeriforeningen og sidder i Bestyrelsen for en lang Række industrielle Selskaber og forskellige Foreninger. Fra 1924—26 var han Formand for Industriforeningens Bestyrelse samt i Industriraadet. Direktør Dessau er en Mand med alsidig Interesser, en dygtig Administrator, et hurtigt Hoved. En særlig fortjenstfuld Virksomhed udfører han som Formand for Komiteen for Udstilling i Udlandet og for Industriforeningens Udstillingsudvalg.

Krigen er endt!

Efter omtrent et Aars vedholdende og haardnakket Kamp, en Kamp som Allinge vel aldrig før har set Mage til, har Byrådet

nu maattet strække Gevær. Ministeriet har afslaaet Anmodningen om Tilladelse til at optage Laanet, og har dermed givet Borgerforeningen Sejrens Palmer ihænde. Borgerne aander lettet op, og de truende Uvejrskyer er splittede. Kun Byrådet og deres allernærmeste gaar rundt med sure Masker, men inderst inde er selv disse glade for Resultatet. De har forlængst indset, at Spørgsmaalet var haabløst forkludret, Kampen har forlængst ophørt at gælde Elektriciteten; for Byrådet gjaldt det kun om at gennemtrumfe Sagen af Hensyn til Deres Prestige; men det skulde altsaa ikke lykkes for dem. Jeg kondolerer!

Om kort Tid kommer imidlertid Ledningen fra Rønne til Hammeren og saa bliver der formentlig gode Chancer for at faa en fordelagtig Ordning paa en hel ny Basis.

Der er vel næppe Grund til at antage, at Byrådet efter denne alvorlige Vandgang bliver mere medgørlige, hvorfor Borgerforeningen heller ikke vil spille Tiden med at vifte med Sejrspalmerne. Vi noterer Sejren og gaar over til næste Punkt paa Programmet.

Foreningen afsendte i Mandags følgende Skrivelse:

Til

Allinge-Sandvig Byraad!

I Anledning af, at det af det offentliggjorte Budget for Regnskabsaaret 1928—29 fremgaar, at dette udviser en Stigning, skal Borgerforeningen herved udtale sin bestemte Protest herimod.

Foreningen henstiller følgende til det ærede Byraad.

1. At Byrådet følger den Praksis, der nu over alt andetsteds er gængs, og som gaar ud paa at sætte Udgifterne ned.

2. At Lønningerne til Kommunens Styrelse reguleres efter Pristallet i Lighed med andre Lønninger. At denne Regulering fore-

tages straks og med tilbagevirkende Kraft fra Februar 1926.

3. At Personalet paa Kæmnerkontoret reduceres med den ekstra midlertidige Hjælp, som blev antaget den Gang, da de særlige Forhold under Rationeringen i Krigstiden gjorde en saadan Hjælp paakrævet.

4. At Stillingen som Skatteopkræver — i Lighed med andetsteds — ophæves.

5. At Aflæsning og Tømning af Gasautomater foretages af Gasværkets faste Personale, hvorved en billigere og mere betryggende Ordning kan opnaas. (Opmærksomheden henledes paa Hasle.)

6. At Posten: „Udgifter til Skatters Paaligning“ — 1700,00 Kr. — reduceres til den allernødvendigste Udgift til Skrivemateriale og Tryksager, at Annonceering sker fælles med de andre Kommuner og at Skatteopkræveren, saa længe denne Stilling opretholdes, benyttes til Omdeling af Skatteskemaer o. lign

7. At Posten: „Vedligeholdelse af Kontorlokaler“ — 800,00 Kr. — slettes.

8. At Posten: „Brændsel, Belysning og Renholdelse af Raadhusets Lokaler“ — 1800,00 Kr. — reduceres betydeligt, da dette Beløb forekommer os urimelig højt.

9. At Posten: „Udgifter ved Valg“ — 800,00 Kr. — reduceres til 200,00 Kr.

10. At Posten: „Arbejderforsikring“ reduceres til kun at omfatte de lovbestemte Forsikringer.

11. At Posten: „Avertissementer“ — 300,00 Kr. — formindskes ved saa vidt muligt at benytte det stedlige Organ i Lighed med Nabosognene

12. At Posten: „Revision af Kommunens Regnskaber“ — 450,00 Kr. — forhøjes saaledes at en betryggende Revision kan opnaas. Saafremt dette ikke lader sig gøre, henstilles det at slette denne Post.

13. At Posten: „Andre og uforudsete Udgifter“ — 10.000,00 Kr. — nedsættes med det Beløb, som paatænkes forbrugt til Traktament og overflødige Rejseudgifter.

14. At Skatteprocenten nedsættes, og at Budgettet omlægges i Overensstemmelse hermed.

15. At der ikke udbetales Lønninger til Skatterestanter, samt at der i Stedet for Eftergivelse af Skat — 10.000,00 Kr. — modtages Arbejdsydelse af de paagældende.

16. At der tages tilbørligt Hensyn til de af de kommunale Revisorer gjorte Antegnelser til Regnskaberne.

17. At Arbejde og Leverancer saa vidt muligt offentlig udliciteres og ikke fortrinsvis forbeholdes Byrådets Medlemmer eller disse nærtstående Personer

18. At Borgernes Skatteevne forbedres ved at Byrådet fortrinsvis og saa vidt muligt lader Arbejde og Leverancer besørge af de stedlige Skatteydere.

19. At Byrådet iøvrigt ikke lader sig paavirke af Slægtskab, Venskab, Gunst eller Gave, ej heller af Fjendskab, Had, Hævn eller Frygt; men alene har Kommunens Vel og Trivsel for Øje i Overensstemmelse med de Forudsætninger, hvorunder Raadet er blevet valgt af Borgerne.

Paa Borgerforeningens Vegne.

C. E. KOEFOED.

Formand.

P. S. Ved Punkt 10 er navnlig tænkt paa, at Kommunen betaler Præmie for Kæmnerens og Skatteopkræverens Kautionsforsikring, hvilket forekommer os utilbørligt.

Muligvis forekommer denne Udgift under „Byens Bestyrelse i Almindelighed.“

Forlangt oplaget.

I Anledning af Referatet af 5. Borgermøde i Nordbornholm fra 30. December skal undertegnede meddele, at dette Referat er urigtigt for saa vidt Fremstillingen af mine Udtalelser angaar.

I følge Referatet fremgaar det, at jeg indrømmede, at Rønneprisen ikke var for høj.

Jeg udtalte paa Mødet:

„Vi kan ikke faa Strømmen billigere fra Rønne saa længe vi er Medlem af Transformatorforeningen og har Ing. Mengel som Konsulent.“

Heri ligger ingen Indrømmelse til Hr. Thorsen. Iøvrigt fastholder jeg samtlige mine Udtalelser fra de tidligere Møder og har ikke paa noget Punkt forandret Anskuelse.

EDVIN ANDERSEN.

Ønskesedlen.

—o—

Det hænder undertiden at fremmelige Børn ved Juletid eller ved andre højtidelige Lejligheder skriver en Ønskeseddel, som de diskret tilstiller deres Forældre.

Vi er alle Børn af gamle Danmark og søger hver for sig at drage Nytte af Fællesskabet. Fremmelige Kommuner har derfor ogsaa hvert Aar deres Ønskesedler, som de behændigt tilstiller Staten til Overvejelse gennem deres Talerør. Rønne har, som den store Bror, i den sidste Menneskealder flittigt benyttet sig af Ønskesedlen; den har efterhaanden faaet en god Havn og udmærkede Dampskibs- og Jernbaneforbindelser, som hvert Aar øger Borgernes Velstand og opmuntrer til mere Foretagsomhed.

De andre bornholmske Byer har hidtil været altfor beskedne og roligt fundet sig i, at Rønne megede sin egen Kage paa deres Bekostning.

Hvad er de bornholmske Jernbaner andet end Sugerør, der søger at drage Trafiken over Rønne. Blev den Ringbane, Østkystens Byer i sin Tid foreslog, nogen sinde til Virkelighed? Nej, — og den bliver det aldrig.

Nye Transportmidler er opfundne, Rutebilerne er ved at konkurrere Banerne ud. De er billigere i Drift og mere tidssvarende. Statsbanerne og de private Baner søger at forhindre den paagaende Konkurrence. Rutebilerne maa kun køre paa de Strækninger, hvor der ingen Bane er anlagt.

Nu skulde man tro at vi havde faaet en nem og billig Forbindelse mellem Østkystens Byer; men Rønne søger stadig at forhindre det. Længere end til Forbindelsen Rønne—Hasle er vi endnu ikke kommen. Vi skal nødvendigvis den store Omvej over Rønne for at komme til en af de andre Byer. Ogsaa vore Breve og Pakker skal over Rønne. Til Vang og en Del af Rutsker har vi endelig opnaaet Lokalporto, men Breve, der skal til en Adressat en halv Mil herfra, er cirka et Døgn om at naa Bestemmelsesstedet. Det samme er Tilfældet med et Brev, afsendt fra Rø Station til en eller anden i samme Sogn i Retning af Gudhjem, f. Eks. Lindeskoven. Hvor længe skal vi finde os i dette?

Det er paa Tide at ogsaa vi benytter os af Ønskesedlen, og vi ønsker Ruteforbindelsen Rønne—Hasle fortsat til Allinge og Gud-

hjem, saaledes at der bliver Forblindelse med Togtiderne mindst 2 Gange daglig, og vi ønsker at vor Post til disse Byer bliver sendt direkte og ikke over Rønne.

Vi ikke alene ønsker det, men fremsætter det som et berettiget Krav.

Det viser sig

at vort Oplag af 3000 Eksemplarer „Nordbornholm“ ikke strækker til indenfor det fastsatte Omraade. Fra Dag til Dag indløber nye Forespørgsler om at faa Bladet tilsendt.

Næste Nr. af „Nordbornholm“ vil derfor blive trykt i 4000 Eksemplarer, og haaber vi da at det foreløbige Maksimum er naaet.

Intet Blad har indenfor sit Omraade saa stor en Læsekrede.

Intet Blad egner sig bedre for Avertering.

Reklame!

Omsætning og daarlige Tider.

Der findes næppe noget Spørgsmaal, som interesserer en Forretningsmand saa meget som dette: Hvorledes kan jeg forøge min Omsætning og udvide min Forretning? Særlig i disse Tider, da saa mange lader Hænderne synke i Skødet i sløv Ligegyldighed og Haabløshed, vil den fremadstræbende være dobbelt ivrig efter ikke blot at modarbejde de daarlige Tiders Indflydelse paa Forretning og Omsætning, men at gøre yderligere Fremskridt, om det paa nogen Maade er muligt.

Denne Artikel er skrevet for at bevise ud fra sund Fornuft og velkendte Forhold, at det er muligt at forøge Omsætningen selv i sløje Tider, naar man blot er tilstrækkelig klarsynet og energisk til at benytte de rette Midler.

Forretningens Start.

Lad os se et Øjeblik paa, hvad det er, der sker, naar Detailhandleren opnaar sin første Omsætning. Derudfra skulde vi nemlig kunne drage værdifulde Slutninger angaaende Maaden, hvorpaa denne Omsætning kan forøges. Thi det er jo ganske klart, at de samme Midler, som med Held anvendes for at tilføre den nye Forretning dens første Kunder, maa kunne benyttes igen, muligvis i ændret Form, til at udvide Kundekredsen senere hen.

Altsaa, hvad hænder der, naar den unge Købmand i Angst og Spænding aabner sin egen Forretning? Først indrettes Butikken saa smagfuldt, som han kan faa Raad til. Varerne opstilles med Omhu og Omtanke, saa de præsenterer sig i det bedst mulige Lys. Alt skinner af Renhed og Orden. Vinduerne er pyntet efter alle Kunstens Regler. Og Købmandens Ansigt er oplyst af et stedsevarende elskværdigt Smil, der skal fortælle Folk, hvor henrykt han er for at ekspedere netop dem. Men alt dette er ikke tilstrækkeligt. Thi hvem ved vel, at den unge Forretningsmand er ivrig efter at betjene Kunderne adræt og elskværdigt? Hvem ved, at han har udmærkede Varer til billige Priser? Hvem kender noget til de fikse Nyheder, han har anskaffet specielt med Aabningsdagen for Øje? Ganske vist hjælper de smukt pyntede Vinduer ham en Del. Hundreder af Mennesker passerer dem, og nogle giver sig virkelig Tid til at standse for at betragte de udstillede Artikler og studere Priserne. Af disse „nogle“ er der igen en lille, men udsøgt Skare, som til Købmandens udelte Glæde kommer indenfor og lader sig fortælle mere end Vinduerne kan sige.

Den første Reklame.

Imidlertid er det tydeligt, at vor Ven, den unge Købmand, ikke er til Sinds at vente taalmodigt, indtil Folk ad Aare selv har opdaget, at der er kommet en ny Forretning. Han har ladet trykke og uddele

Mandag den 16.

Januar begynder jeg igen Syskole for smaa Piger.

Jane Madsen

SANDVIG

Alle unge Piger i Sandvig, fra 13 Aar, indbydes venligst til et festligt Møde i Missionshuset.

Tirsdag d. 17. Kl. 7,30.

Ølsker Husmandsforening

Medlemmerne indbydes til Møde i Forsamlingshuset Onsdag den 18. Januar Kl. 6,30. Forstander Aagaard holder Foredrag.

Fælles Kaffebord og Oplæsning

Bestyrelsen.

Glæd Deres Ven

med et Fotografi af Dem selv!

Fotograf

Kjeller, Allinge. Tlf. 4

leverer de fineste Portrætter.

Briller og Pincenez

købes bedst hos Uhrmager

Conrad Hansen,

ved Havnen, Allinge.

Gode 6-ugers Grise

er til Salg.

Olsen, „Stangegaard“,

Telefon 69. y. Østerlars.

HJEM!

Ældre, enlig, jævn Mand tilbydes varigt hjemligt Ophold i et godt Hjem. Betingelser efter Aftale.

Billet mrkt. »Hjem« modtages

Et saa godt som

nyt 4-Fags Hus

er til Salg mod en lille Udbetaling ved Henvendelse til

Joh. Olsen,

Julegade, Hasle.

3 Stk.

R. I. R Haner

er til Salg. Født den 12/3-27. 6 Kr. pr. Stk.

Villa „Brinken“,

Sandkaas.

En flink ung Pige

der er vant til at omgaas Børn, kan faa Plads straks.

Henvendelse til

Vendelbo-Larsen,

Bankbygningen ved Havnen.

Rø Afholdsforening

afholder Medlemsmøde og Generalforsamling Søndag den 15. ds. Kl. 3 Eftermiddag Bendtsens Sal.

Bestyrelsen.

En Lødeko

til Salg.

A. Mogensen,

»Risenly«, pr. Hasle.

En reel Frederiksborg hoppe

ca. 10 Kv. 3" ønskes til Købs eller byttet med en god Arbejdshest.

„Risegaard“,

Rutsker.

Rutsker Foreningsforening.

Lørdag den 21. Januar Kl. 7 taler Hr. Magister Rosenhoff.

Bestyrelsen.

D. s. A. Rutsker

afholder Generalforsamling Torsdag den 19. Januar Kl. 7 1/2 i Rutsker Forsamlingshus. Medlemmerne bedes møde godt op.

Bestyrelsen.

En Lødeko

er til Salg paa

Knarregaard,

Tlf. 16. Rutsker.

et Reklamemiddel, der fortæller Folk om Forretningen. Maaske er det blot et Kort, der jævnt og bramfrit siger, at han Dags Dato har aabnet en Forretning i den og den Branche, og at han vil sætte stor Pris paa Godtfolks Søgning. Men en Reklame i „Nordbornholm“, der fortæller om den nye Forretning og dens Indehaver, og som indbyder Publikum til at aflægge et Besøg, enten for at modtage en gratis Erindring om Aabningsdagen eller for i dennes Anledning at gøre nogle særlig fordelagtige Indkøb, er dog langt mere vidtrækkende. (Fortsættes.)

Biografen.

Søndag den 15. Januar Kl. 8.

Gadens Liljer.

Samfundsskildring i 7 Akter.

Udarbejdet efter Dagbogsfortegnelser af Chefen for New Yorks Slumpoliti.

Filmen er forbudt for Børn.

Olsker.

Kommuneskat for 2det Halvaar 1927—28 bedes indbetalt i denne Maaned. For alle ældre Restancer vil der uden videre Varsel blive foretaget Udpantning.

Sogneraadet.

 En So,

som farrer om ca. 14 Dage, samt **4 Ugers Grise** er til Salg.

Bjerregaard

Tlf. 43 y. pr. Gudhjem.

Drægtige Kvier,

Halm og Klover er til Salg.

En af to **Lastfjedervogne** er til Salg eller bytte med en **Ko**.

Avlsb. **Lund,** Allinge.

Borgerforeningen.

— 0 —

Saafermt Byraadet havde faaet Lov til at trumfe Elektricitetssagen igennem, vilde dette have medført en ekstra Udgift for Skatteyderne paa over 10,000,00 Kr. om Aaret.

Da der her i Kommunen er ca. 900 Skatteydere, bliver det altsaa over 10,00 Kr. aarlig gennemsnitlig for hver.

Denne Udgift har Borgerforeningen imidlertid ved sit utrættelige og ihærdige Arbejde forskaanet Dem for, hvorfor De formentlig har al Grund til at være taknemmelig.

Den naturligste Maade at vise denne Taknemlighed paa, er at give den ene sparede Krone som Kontingent til Borgerforeningen og derved blive Medlem af denne.

Den kan spare Dem for mange andre Tikroner i Fremtiden, navnlig, naar De selv hjælper til.

C. E. KOEFOED.

Byraadsmedlemmernes Bengnaveri.

— 0 —

Som det vil erindres udsatte „Vort Blad“ en Præmie paa den bedste Besvarelse af ovennævnte Spørgsmaal.

Resultatet af Konkurrencen vil i den nærmeste Fremtid blive offentliggjort i „Nordbornholm“, da „Vort Blad“ næppe mere udkommer.

Saafermt der er flere, der ønsker at deltage i Konkurrencen, bedes Bidragene indsendt snarest.

C. E. KOEFOED

fhv. Redaktør.

Missionsuge i Gudhjem.

Mandag den 16. Pastor Hansen i Kirken.

Tirsdag den 17. Anker Larsen i Missionshuset.

Onsdag den 18. Janus Dam i Missionshuset.

Torsdag den 19. Missionær Baarsø i Kirken.

Freitag den 20. Samme i Missionshuset.

Lørdag den 21. Missionær Wammen i Missionshuset.

Søndag den 22. Missionær L. Hansen i Missionshuset.

Hver Aften Kl. 7,30. Alle er velkomne!

Manufakturhuse's

aarlige Udsalg begynder Mandag den 16. Januar.

En Mængde gode, reelle Varer sælges til særlig smaa Priser.

Høj Rabat paa Kjoler, Dame-, Herre- og Bornefrakker.

10 pCt. Rabat paa Varer, der ikke er ekstra nedsatte.

MANUFAKTURHUSET,

HASLE.

MIT AARLIGE UDSALG

begynder Mandag den 16. Januar.

En Del paategnede Ting udsælges meget billigt.

Lyseduge, Løbere, Kaffeduge, Boypuder m. m.

Paa ikke nedsatte Varer gives 10 pCt.

Kun pr. Kontant.

Emilie Madsen, Allinge.

Den bedste Varme

faar De naar De køber store **Kakkelovnskul, Nøddekul,** engelske **Koks, Briketter** og svensk **Birkebrænde** i

Gudhjem Handelshus.

Leveres overalt i egen Lastbil.

Aarligt Udsalg begynder

Mandag den 16. Januar

Masser af gode Varer til smaa Penge

10 pCt. Rabat

paa ikke nedsatte Varer undtagen Garn.

Andr. Thomsen, Hasle

Missionsuge i Allinge Menighedshjem.

Mandag den 16. Januar Kl. 7,30 Missionær Wammen.

Tirsdag den 17. Januar Kl. 7,30 Missionær Baarsø.

Onsdag den 18. Januar Kl. 7,30 Missionær Baarsø.

Torsdag den 19. Januar Kl. 7,30 Sekretær Thinggaard.

Freitag den 20. Januar Kl. 7,30 Lærer Simonsen.

Lørdag den 21. Januar Kl. 7,30 L. Pihl.

Alle er hjertelig velkomne.

Allinge Cykle- og Auto-Værksted

anbefaler alle Slags Reparationer af Cykler og Automobiler.

Reserve dele og Tilbehør. Radiomodtagere. Ladestation

A. Mikkelsen, Allinge. Tlf. 102

Mit aarlige Udsalg

er begyndt og omfatter hele Lageret.

En Del Fodtøj sælges til meget smaa Priser.	10 pCt. Rabat gives paa alle kurante Varer.
---	---

Her tilbydes et virkeligt fordelagtigt Køb!

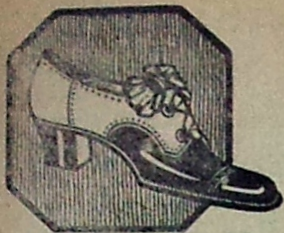
G. P. Petersens Skotøjsforretning, Allinge.

Under Udsalget sælges en Masse

Dame-Konfektion

billigt — ligefra 5 Kr. pr. Stk.

Thomsen, Hasle.

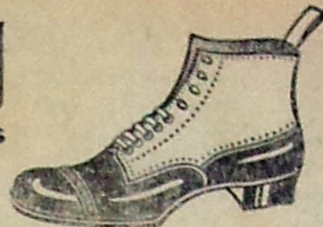

Tlf. Allinge 104.

Mit store aarlige Godt Købsudsalg begyndte Mandag

den 9. Januar. - En Mængde Fodtøj er fremlagt og sælges langt under Værdien.

C. Larsens Skotøjsforretning.

Tlf. Allinge 104.

Gaa ikke over Aften efter Vand
Køb Deres Forbrug af Soda-
vand fra

Mineralvandsfabriken
BORNHOLM

Sandvig Telefon 25

Indpakkingspapir

Poser og Økonometriller

leveres til

Fabrikspris.

Firma paatrykkes billigst.

Hurtigste Levering

fra

Allinge Bogtrykkeri.

Telefon 74. Telefon 74

Allinge-Sandvig Sygekasse

Restancer for Medlemsbidrag an-
modes indbetalt til Kassereren in-
den den 15. Januar.

Medlemmerne anmodes saa vidt
muligt, at søge Lægen i Konsul-
tationstiden samt Søgndage fra
Kl. 8 Morgen indtil 6 Aften, da
Lægebesøg udover den Tid bety-
der forøgede Udgifter for Medlem-
merne og Sygekassen.

— Indlæggelse paa Sygehuset
i Anledning af Fødsel, kan kun
ske paa Sygekassens Regning naar
vanskelige Forhold foreligger.

Bestyrelsen.

Johanne Hansens

Victualieforretning
anbefaler

hjemmelavet Fars, Medisterpølse,
Lunsepølse, Sylte og Leverpostej.
Fersk, saltet og røget Flæsk.

Lindeplads - Allinge - Telefon 45

Allinge Skæperi

anbefales

Tlf. 29. **Geert Hansen.**

Kaffemøllerne i

„PRIMA“

leverer altid friskmalet Kaffe
i fineste Kvaliteter til billigste Priser
12 Øre Rabat pr. 1/4 kg

Allinge Teglværk

Lager af

Teglsten, Mursten, Drænrør,
alle Størrelser, billigste Priser.
Varerne bringes overalt.

C. Jensen, Handelsgartner,

anbefaler Frugt, Blomster, Grønt-
sager. Haveanlæg Frugttræer og
Buske.

Tlf. 41. ALLINGE Tlf. 41.

L. Larsens Træskoforretning

Allinge

Ekstra gode Klædesko sælges
til uhørt billige Priser.

Sæbefforretningen „Prima“

Ægte Gilletteblade 0,25
Rustfri Bordknive 0,70
Fløjtekedler 0,59
Tøjklammer pr. Dus. 0,09
Krystalsæbe 0,55
er atter paa Lager.

Vier til Tjeneste

med en Mængde gode Ideer til en virkningsfuld
Reklame i „NORDBORNHOLM.“

Ønsker De en Annonce, der vil blive læst
og husket, da ring op Tlf. Allinge 74 og med-
del os, hvad De ønsker at reklamere med, vi
skal da sende Dem et Udkast og opgive billigste
Pris. „NORDBORNHOLM“ læses i alle Hjem
indenfor Deres Kundekreds.

„NORDBORNHOLM“ er det billigste og
mest fordelagtigste Blad at avertere i.

Gør et Forsøg, og De vil blive overbevist.

Ligkister og Ligsenge

altid paa Lager i alle Størrelser,
og forskellig Udstyrelser og Priser.

Anton Sonnes Byggeforretning
Telefon Allinge 69.
Indehaver Chr. Sonne.

Bil udlejes

Johs. Pedersen,
Hammersly.

Telefon Ruts 84 kan benyttes.

Ligkister

Tlf. n. 13. L. PIHL. Klemens.

A. Lyster

Häsele.
Hjemmelavet Fars, Medisterpølse,
Sylte og Paalæg.
Prima vellagret Ost.

Klemensker Cementfabri. - Tlf. Kl. n. 77.

RØR i alle gangbare Størrelser haves paa Lager og sælges til
meget nedsatte Priser. Ved Bestilling nu af større Partier til Levering
næste Aar særlig gunstige Tilbud. Glasserede Rør, Krybber og fritst.
Grisetrug haves paa Lager.

H. Gram, Gudhjem

sælger Kolonialvarer bedst og billigst.

Nye californ. Svedsker 39 Ø 1/2 kg Nye Abrikoser 110 Øre 1/2 kg
Nye tørrede Æbler 85 Øre 1/2 kg Nykærn. Margarine fra 59 Ø 1/2 kg
Æg købes til Overpris.

Alle Tryksager

saasom

Regninger, Meddelelser, Konvolutter,

Dags-Dato, Vekselsblanketter,

Visitkort og Takkekort,

Love og Regnskaber,

Sange og Salmer,

Medlemskort

leveres bedst og billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.

Ring op Telefon 74.

Mit aarlige Udsalg

fortsættes i denne Maaned.

*Habitter, Overfrakker, Ulsters,
Regnfrakker, Arbejdstøj, Huer og Hatte.
Herrelingeri og Fricotage.*

500 Par Overalls realiseres til Spotpris. Paa ikke nedsatte
Varer gives 10%.

Tlf. 28. Chr. Westh, Allinge.

De bedste Kvaliteter i Arbejdstøj.

Mine gode bekendte amerikanske Overalls og Jakker i alle Stør.
baade til voksne og Børn fra 3,25-500. Prima blaa Moiskindsben-
klæder og mange andre forskellige Arbejdsbenklæder, Trejer, Blu-
ser og Skjorter. Underbeklædning i Uld og Bomuld til voksne og
Børn. Alt i mægtigt Udvalg til smaa Priser.

Jens Hansen.

Køreplan

Almindingen Gudhjem Ronne
Jernbane.

SØGNEDAGE

Gudhjem Almindingen Ronne

Gudhjem	8,00	13,10	18,50
Østerlars	8,10	13,20	19,00
Østermarie	8,19	13,29	19,09
Almindingen	8,37	13,48	19,28
Nafirkeby	8,49	14,00	19,40
Nexo	9,35	14,50	20,30
Ronne H.	9,35	14,50	20,30

Ronne Almindingen Gudhjem

Ronne H.	8,05	13,20	19,00
Nexo	8,05	13,20	19,00
Nafirkeby	8,53	14,18	19,48
Almindingen	9,03	14,18	19,58
Østermarie	9,22	14,37	20,17
Østerlars	9,31	14,46	20,26
Gudhjem	9,43	14,58	20,38

SØN- og HELLIGDAGE

Gudhjem Almindingen Ronne

Gudhjem	8,10	12,55	19,50
Østerlars	8,20	13,05	20,00
Østermarie	8,28	13,13	20,10
Almindingen	8,47	13,32	20,28
Nafirkeby	8,58	13,43	20,40
Nexo	9,45	14,30	21,30
Ronne H.	9,45	14,30	21,35

Ronne Almindingen Gudhjem

Ronne H.	8,15	13,00	20,00
Nexo	8,15	13,00	20,00
Nafirkeby	9,03	13,48	20,49
Almindingen	9,13	13,58	20,59
Østermarie	9,32	14,17	21,18
Østerlars	9,40	14,25	21,26
Gudhjem	9,50	14,35	21,36

Mit velassorterede
Manufakturilager

anbefales

JOHS. SØRENSEN,

Telefon 55. Sandvig.

FLÆSK,

Kød og Pølse

modtages til Røgning hos

Slagter **Phillipsen**, Sandvig.

Fotografier og

Forstørrelser udføres smukt og
billigt hos

P. Anker Poulsen.
Tlf. Häse 66.

En Cykle gratis

faar De ikke, men jeg kan levere
Dem en Cykle til uhørt billig Pris.

H. ANDERSEN

Reparationer udføres. Häsele.

En ny Grammofon

til Salg
Emil Christiansen,
ved Dalegaard, Olsker.

Poul Marckmann

Hasle, sælger de anerkendte, go-
de **Polyphon-Grammo-**
foner og Plader.

Mange gode Nyheder.

Klemensker.

Et Parti lidt brugt Skotøj er
billigt til Salg pr. kontant.

Et stort rundt **Mahognibord**
er billigt til Salg.

NB. Træskostovler haves altid
paa Lager. Træsko ombundes. Re-
parationer udføres hurtigt og bil-
ligt.

Jens E. Schou, Skomager
Klemensker St.

Soveværelser

Borde og Stole

Tlf. n. 13 L. PIHL Klemensker.

Køreplan.

Ronne-Allinge Jernbane.

Søgndage.

Ronne H. - Sandvig.

Ronne H.	8,15	12,40	18,30
Nafirkeby	8,30	12,55	18,45
Klemens	8,40	13,05	18,55
Ro	8,54	13,19	19,09
Tein	9,06	13,31	19,21
Allinge	9,14	13,39	19,29
Sandvig	9,20	13,45	19,35

Sandvig - Ronne H.

Sandvig	9,55	14,00	20,00
Allinge	10,00	14,05	20,05
Tein	10,08	14,13	20,13
Ro	10,20	14,25	20,25
Klemens	10,34	14,39	20,39
Nafirkeby	10,44	14,49	20,49
Ronne H.	11,00	15,05	21,05

Søn- og Helligdage

Ronne H. - Sandvig.

Ronne	8,30	12,40	19,25
Nafirkeby	8,44	12,54	19,39
Klemens	8,53	13,03	19,48
Ro	9,06	13,16	20,01
Tein	9,17	13,27	20,12
Allinge	9,25	13,35	20,20
Sandvig	9,30	13,40	20,25

Sandvig - Ronne H.

Sandvig	9,45*)	14,00	20,45
Allinge	9,50	14,05	20,50
Tein	9,58	14,13	20,58
Ro	10,09	14,24	21,10
Klemens	10,22	14,37	21,24
Nafirkeby	10,31	14,46	21,34
Ronne H.	10,45	15,00	21,50

*) har i Ronne H. Forbindelse med
Tog til Nexo.

Uvertissementer.

Betalingen for Jaadanne bliver for
Landets Bedkommende almindeligvis
opkrævet ved Posten en Maaned efter,
at de har staaet i Bladet, og anmodes
de averterende om ventligt at indløse
Postopkrævningerne ved Præsentationen
af Postbudet. Naar Postopkrævningen
indløst tilbage, giver det nemlig ekstra
Arbejde ved Bogføring og ved Ud-
stedelse af ny Postopkrævning, ligesom
de averterende selv faar en ekstra Ud-
gift til Porto og den nye Postopkræv-
ning

— De averterende bedes erindre, at
Bladet inden anden Indtægt har end
for Uvertissementer, og da Bladet
udgaar i ca. 3000 Eksp. og hvert
Nummer koster ikke saa faa Kroner
om Aaret at udjende, gælder det na-
turligvis om at undgaa al unødvendig
Udgift til Ekstraarbejde ved Indkræv-
ning af Uvertissementernes Betaling.

Naar De skal avertere benyt da
„Nordbornholm“